

EU-ajankohtaisseuranta, tekijä: Markus Korhonen

Viikko 9 (26.2. - 4.3.)

Kolmannella viikolla on puhuttanut erityisesti Ison-Britannian ja EU:n brexitin jälkeiset suhteet, varsinkin tulliliittoa koskien, sekä pääministeri Theresa Mayn odotettu puhe. Transatlanttiset suhteet ovat kokeneet kolauksen Yhdysvaltain presidentin Donald Trumpin ilmoittama tulleista eurooppalaiselle alumiinille ja teräkselle, joihin EU aikoo reagoida omilla vastatoimillaan, ja toisinpäin.

Esillä on ollut lyhyesti myös Puolaan liittyvät kurinpitotoimet koskien maan oikeuslaitokseen liittyviä lakeja. Kotimaassa on puolestaan keskusteltu brexitin seurauksena mahdollisesti syntyvästä ylimääräisen EU-paikan saajasta. Saajaksi on ehdotettu joko ahvenanmaalaisia tai saamelaisia, mikä jakaa mielipiteitä.

“Britannian Corbyn haluaa tulliliiton EU:n kanssa, May teilasi idean heti”

Yle: Britannian Corbyn haluaa tulliliiton EU:n kanssa(...), **julkaistu 26.2., luettu 26.2.** - kirjoittanut Juhon Tuomisto

- Ison-Britannian oppositiojohtajan, työväenpuolueen Jeremy Corbynin mukaan Britannian pitää solmia Euroopan Unionin kanssa tulliliitto, kun maa jättää EU:n ensi vuonna. Hän perustelee esitystään Britannian vaikutusmahdollisuuksilla unionin solmimisiin kauppasopimuksiin, sekä Pohjois-Irlannin ja Irlannin rajan vahvistumisen estämisellä. Pääministeri May hylkäsi idean tuoreeltaan. Hänen mukaansa Britannian tulee säilyttää oma vapautensa tehdä kauppasopimuksia. Mayn hallituksella on kuitenkin parlamentissa vain niukka enemmistö, joten vaarana on, että tulliliitossa pysymistä kannattavat konservatiivipuolueen kansanedustajat voivat halutessaan liittoutua opposition kanssa ja kaataa hallituksen.

“Komissio ottaa kantaa Puolan kurinpitotoimiin vasta selvityksen jälkeen”

Satakunnan Kansan: Komissio ottaa kantaa Puolan kurinpitotoimiin vasta selvityksen jälkeen, **julkaistu 27.2., luettu 27.2.** - kirjoittanut Anniina Luotonen

- EU-komissio arvioi joulukuussa, että on olemassa riski, että Puola loukkaa vakavasti oikeusvaltioperiaatetta sen säädettyä 10 oikeuslaitokseen liittyvää lakia, joiden arvioidaan heikentävän oikeuslaitoksen riippumattomuutta. EU-ministerit keskustelivat tiistaina komission päätöksestä aktivoida artikla 7. Se on hyvin poikkeuksellinen kurinpitotoimi, sillä se voisi johtaa jopa Puolan äänioikeuden viemiseen. Tätä pidetään kuitenkin epätodennäköisenä. Nyt Puolalta odotetaan selvitystä oikeuslaitoksen uudistuksista. EU-komission varapuheenjohtaja Frans Timmermansin mukaan vasta sen perusteella voidaan arvioida, miten Puola suhtautuu komission oikeusvaltiohuoliin.

“Samer eller ålänningar? - ordstrid om EU-plats”

Nya Åland: Samer eller ålänningar?(...), **julkaistu 26.2., luettu 27.2.** - kirjoittanut Veronika Åström

- Pääministeri Juha Sipilän mukaan ei pidä sulkea pois mahdollisuutta, että Ahvenanmaa saisi EU-edustuksen, mikäli Suomi saa Brexitin seurauksena uuden EU-mandaatin. Hänen mukaansa on huolellisesti katsottava ahvenanmaalaisen näkökulmaa. Ahvenanmaan maaneuvoksen Katrin Sjögrenin mukaan Sipilän lausunto on pieni askel eteenpäin, ja herätti uutta toivoa. Europarlamentaarikko Liisa Jaakonsaari (SPD) antaisi kuitenkin mahdollisen EU-paikan saamelaisille. Katrin Sjögrenin mukaan Ahvenanmaan autonomia, perustuslaki ja lainsäädäntö antavat sille erityisaseman saamelaisiin nähden.

“EU: Pohjois-Irlanti voi jäädä osaksi tulliliittoa muun Britannian erotessa”

Yle: EU: Pohjois-Irlanti voi jäädä osaksi tulliliittoa muun Britannian erotessa, **julkaistu 28.2., luettu 1.3.** - kirjoittanut Petri Raivio

- EU-komissio on ehdottanut ratkaisuksi Irlannin rajan muodostamaan ongelmaan Pohjois-Irlannin jäämistä osaksi EU:n tulliliittoa. Tämä tarkoittaisi EU-tuomioistuimen toimivallan ulottamista Pohjois-Irlantiin. Pääministeri Theresa May tyrmäsi komission esityksen Britannian yhtenäisyyden

vastaisena, sillä Britannian tiukka kanta on, että koko maa irtoaa EU:sta niin sisämarkkinoiden kuin EU-tuomioistuimen toimivallankin osalta. Britannia on sitoutunut siihen, että brexitin seurauksena Irlannin ja Pohjois-Irlannin väliselle rajalle ei palauteta rajatarkastuksia.

“EU says it will impose trade ‘countermeasures’ against US goods in retaliation to Donald Trump’s new tariffs”

The Independent: EU says it will impose trade countermeasures(...), **julkaistu 2.3., luettu 2.3.**

- kirjoittanut Jon Stone

- Yhdysvaltain presidentti Donald Trump ilmoitti torstaina asettavansa tulleja maahantuodulle teräkselle ja alumiinille. Euroopan komission puheenjohtaja Jean-Claude Juncker on ilmoittanut EU:n määräävän kaupallisia vastatoimia amerikkalaisille tavaroille tilanteen tasapainottamiseksi. Hänen mukaansa EU reagoi tiukasti puolustaakseen intressejään, eikä katso vierestä tuhansien eurooppalaisten työpaikkojen vaarantumista epäreilujen toimien vuoksi. EU:n kauppapolitiikasta vastaava komissaari Cecilia Malmström sanoi vastatoimilla olevan negatiivinen vaikutus transatlanttisiin suhteisiin.

“May alkaa herätä brexit-todellisuuteen’ - Britannian pääministeri tarjosi odotetussa puheessaan konkretiaa”

Kaleva: May alkaa herätä brexit-todellisuuteen(...), **julkaistu 2.3., luettu 2.3.** - kirjoittanut Rami Nieminen

- Pääministeri Mayta on kritisoitu konkretian puutteesta hallituksen brexit-linjoissa eri osa-alueilla. Perjantaisessa puheessaan hän kertoi esimerkkejä brittien tavoitteista, erityisesti talouden saralla. Hän ilmaisi tavoittelevansa “sopimusta tulleista, mutta ei kuitenkaan tulliliittoa, sekä tarjosi ratkaisua Pohjois-Irlannin rajaongelmaan. Kysymyksessä EU:n ja Britannian eron jälkeisestä kauppasopimuksesta hän asettui opposition ja kovan linjan brexit-leirin väliin kannattamalla puhtaasti taloudellista kauppasopimusta. May listasi myös aloja, joilla Britannia on halukas jatkamaan EU-yhteistyötä, mm. ilmailu, sekä lääke- ja kemianteollisuus. Puheensa jälkeen vastatessaan toimittajien kysymyksiin May muistutti, että Britannia on edelleen valmis lähtemään EU:sta tarvittaessa vaikka kokonaan ilman erosopimusta.

“Trump vows to tax European cars if EU responds to steel import tariffs”

The Herald: Trump vows to tax European cars if EU responds to steel import tariffs, **julkaistu 3.3., luettu 4.3.** - kirjoittanut ?

- Yhdysvaltain presidentti Donald Trump on Twitter-päivityksessään ilmoittanut verottavansa Euroopassa tehtyjä autoja, mikäli EU toteuttaa vastatoimia Trumpin aiemmin määräämille tulleille. Trump haukkui myös USA:n aiempien hallintojen tekemiä “hyvin typeriä” kauppasopimuksia.